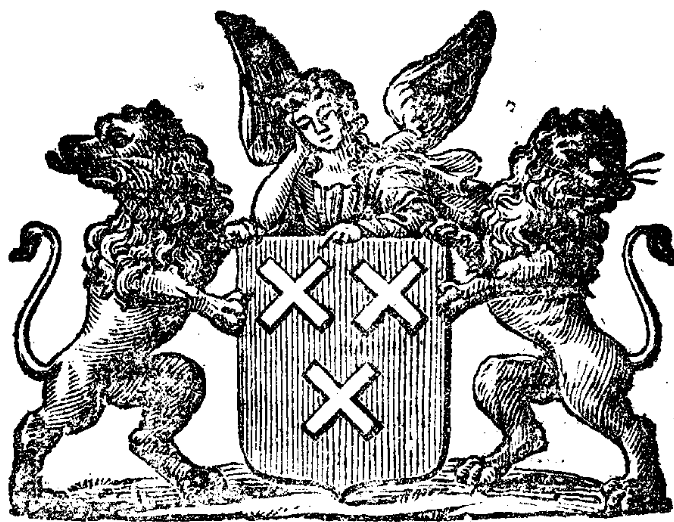
No. 82. 1833

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 5 April.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,
van Donderdag 4 April,
behelzende de jongste *Belgische* en *Fransche* Nieuwstijdingen en *Beursprijzen*.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den April.

Met uitzondering van het artikel der campagne-vivres en fourages hebben de afgevaardigden het onderzoek van de bijzondere artikels van het oorlogs-budget gisteren ten einde gebragt. De aangenomen reduktien zijn meerendeels met de toestemming van den minister doorgegaan, terwijl men zich met het gouvernements-ontwerp vereenigde, zoo de generaal *Evain* de voorgestelde bezuinigingen voor onmogelijk verklaarde. Bij gelegenheid der discussie over het materieel van de genie, waarbij het vraagstuk van het slechten der vestingen aangeroerd werd, maakte de kamer zich vrolijk met eene voor snedig gehouden aanmerking van den heer *Brabant*. De Antwerpsche afgevaardigden, de heeren *Legrelle* en *Osy*, de nadeelen opsommende, welke hunne medeburgers hadden geleden door de geduchte nabuurschap der citadel, en daarvoor op eenige ondersteuning aandringende, kregen van den heer *Brabant* ten antwoord: dat aldus alle afgevaardigden van steden waar zich eene citadel bevond denzelfden eisch konden doen, en wat de klagten der Antwerpenaars betrof over de vrees, waarin de citadel hen twee jaren lang had gehouden, zij hadden een zeer eenvoudig middel gehad om zich daarvan te bevrijden, en wel zich van het kasteel meester te maken, even als de inwoners van de andere belgische steden hadden gedaan! Dit maakte den algemeenen lachlust gaande, zelfs die van de Antwerpsche vertegenwoordigers niet uitgezonderd.

— De *Moniteur* behelst heden een besluit, waarbij eene centrale commissie benoemd wordt, voor de verdeeling der vrijwillige giften ten behoeve der ongelukkige polder-bewoners bijeengebragt. Onder de leden merkt men op, de senateurs baron *Dubois*, den graaf *Vilain XIIII* en den markies *de Roles*; voorts de afgevaardigden *Legrelle*, *Rouppe*, *Angillis*, enz. uit elke provincie een lid.

— In den morgen van den 1sten April werden twee kogels van het fort Lillo op eene schuur gelost, die met betrekking tot de Kruijsschans zich voorbij het punt bevond, waar de Scheldedijk doorsneden is; weinige oogenblikken later, naderden eenige kleine sloepen den dijk en staken de schuur in brand. Eenige Hollanders het fort (de Kruijsschans) genaderd zijnde, liet de kommandant twee kanonschoten lossen; de Hollanders verwijderden zich spoedig en keerden in hunne sloepen naar het fort Lillo terug. (*Emanc.*)

— De *Courrier* behelst heden het volgende:

» Zie hier hetgeen onze jongste uit Londen ontvangen bijzondere tijdingen houden, omtrent de quasi-onderhandelingen tusschen den heer *Dedel*, lord *Palmerston* en Prins *Talleyrand*: Na het afwijzen zijner eerste voorstellen heeft de heer *Dedel* er nieuwe aangeboden, bestaande in het vragen van de terugzending d r hollandsche gevangenen en het opheffen van het embargo; in de aanbieding van de opening van de Schelde, zoo als vóór het beleg der citadel; en (dit is voornaamste punt) in het zich blindeling onderwerpen aan de uitspraak van de geheele conferentie, voor zooveel de regeling betreft van het tusschen Holland en Belgie te sluiten eind-traktaat, onder voorwaarde dat Belgie zich daaraan eveneens onderwerpe. Dit nieuwe voorstel is ll. zondag, den 31 Maart, aan ons gouvernement moeten overgemaakt zijn geworden."

» Zoo dit laatste naauwkeurig is - merkt de *Courrier* daarop aan - moet het der moeite waard zijn te weten wat ons gouvernement geantwoord heeft. Ons schijnt het toe, dat onder het hollandsch voorstel een gevaarlijke strik verborgen ligt. Verklaren wij, met de daad, het aan de conferentie over te laten, even als Holland, dan laten wij het tractaat van 15 November los en geven ons op nieuw aan Frankrijk en Engeland prijs, die, ontslagen van de verpligting om hunne handteekening getrouw te blijven en met hun verlangen om er een spoedig einde aan te maken, niet langer tegenstand zullen bieden aan de eischen der drie Noordsche mogendheden, uithoofde van hunne belangen veel trouwere vrienden van Holland, dan Frankrijk en Engeland het om de hunne van Belgie zijn."

— Door het *Frankforter Journal* van 30 Maart ll., heeft men, ontleend uit het dagblad van Jassy, alhier het belangrijk berigt gekregen van den overtogt der Russen over de Pruth en derzelver intogt in Moldavie. De generaal *Kisseleff*, plenipotentiaris in de vorstendommen, had, luidens die berigten, den 12den aan den raad van bestuur des vorstendoms eene proclamatie gezonden, waarbij de doortogt van een korps Russische troepen, door den keizer ter beschikking van den sultan tegen de ondernemingen van den Egyptischen pacha afgezonden, aangekondigd werd, alsmede dat hij generaal tot bevelhebber dier troepen door den keizer was benoemd. De voorhoede van het hulpkorps, 4000 man sterk met 8 stukken geschut, was werkelijk den 16den Maart Jassy binnengetrokken, door hunnen nieuwen opperbevelhebber, den generaal *Kisseleff* in oogenschouw genomen, en voorts door de ingezetenen uitmuntend ontvangen en hun zelfs een gastmaal aangeboden, waarna zij verder op waren opgetrokken. De overtogt over den Pruth had den 13den op drie onderscheidene punten plaats gehad; het geheele hulpkorps dacht men dat weldra aan de oevers van den Donau zoude vereenigd zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten April.

De gezondheidstoestand der hertogin *van Berry* is nog altijd het onderwerp van geschil tusschen de ministeriele en koningsgezinde dagbladen. Terwijl de eerste hare ongesteldheid alleen aan den invloed van het jaargetijde toeschrijven, en als nietsbeduidend doen voorkomen, gaan de laatste, en onder deze vooral de *Gazette de France*, voort met het verspreiden van allerlei verontrustende berigten, welke zonderling genoeg nu en dan door de woordelijke aanhaling van officiele rapporten der geneesheeren worden gestaafd. Zoo vindt men heden in het laatstgenoemd dagblad eenige zinsneden van een verslag, dat op last van het gouvernement, op den 1sten der vorige maand, door vijf geneesheeren werd opgemaakt, en waarin met zoo vele woorden gezegd wordt, dat de longen door eene vrij hevige inflammatie zijn aangedaan, welke de noodlottigste gevolgen zoude kunnen hebben, en waarvoor zij geen ander middel van herstel weten aan te wijzen, dan eene verandering van luchtstreek, vooral naar een zachter klimaat, zoo als dat van Italie. Welke dezer berigten het meest met de waarheid overeenstemmen, is althans alhier in de hoofdstad voor de meesten een geheim, doch de koningsgezinden hebben intusschen zoo veel gewonnen, dat de algemeene belangstelling in het lot der gevangene merkbaar is toegenomen. Onderscheidene leden der liberale oppositie, die vroeger de hertogin *van Berry* als eene misdadige wilden te regt stellen, hebben zich reeds meermalen in haar belang doen hooren, en het ministerie openlijk beschuldigd, dat men de beruchte *lettres de cachet* deed herleven.

— Men verzekert dat het gouvernement depeches uit Konstantinopel van den 12den Maart heeft ontvangen, volgens welke de Russische gezant steeds weigerde om het eskader uit de nabijheid der hoofdstad te doen vertrekken, zoo lang *Ibrahim*-bassa Smyrna bezet hield.

Intusschen schijnt men met de versterking der Fransche vloot in den Archipel thans weder minder haast te maken. Het linieschip *de Marengo*, hetwelk sints acht dagen te Toulon zeilree lag en zoo men verzekerde naar den Levant bestemd was, heeft onverwacht order gekregen, om op den 26sten Maart 700 man van het 55e regiment van linie aan boord te nemen, en naar Bona over te brengen. Het fregat *l'Herminie* zoude denzelfden dag met 500 man landtroepen naar Algiers vertrekken. Daarentegen heeft wel is waar de telegraaf aan den zeeprefect te Toulon den last overgebragt, om de linieschepen *la ville de Marseille* en *le Nestor* in order te doen brengen, doch daar deze nog in het dok lagen, zal er gewis eenigen tijd verloopen, voor zij in staat zijn zee te kiezen.

— Twee buitengewone courriers zijn heden morgen van Madrid bij het ministerie van buitenlandsche zaken en de Spaansche legatie aangekomen. De inhoud hunner depeches is niet officieel bekend, doch men wil ten stelligste weten, dat het Spaansch ministerie onverwacht in eenen geheel anderen geest dan men vermoedde is gewijzigd. De heer *de Zea Bermudez* zoude het bestuur der buitenlandsche zaken behouden; dat der binnenlandsche aangelegenheden was aan den heer *d'Ofalia*, dat der financien aan den heer *Antonio Martinez*, dat van justitie aan don *Juan Gualberto-Gouratez*, en dat van marine aan den generaal *Cruz* opgedragen.

— Sints eenige dagen reeds schijnt het gouvernement voor onrustige bewegingen in de hoofdstad bevreesd te zijn. De wachtposten vooral in de nabijheid der Tuilerien zijn meer dan verdubbeld, en onophoudelijk worden de straten door sterke patrouilles doorkruist. De troepen in de omstreken gekantonneerd, zijn gelast om zich gereed te houden, doch de aanleiding dezer buitengewone maatregelen is overigens geheel onbekend.

— Heden (1 *April*) waren de fondsen genoteerd de 5 pCt. kont. 100,30; op tijd 100,65; de 3 pCt. kont. 76,90 op tijd 77,05; Nap. renten 90 kont.; 90,20 op tijd; Sp: perpet: 70⅜ kont.; 3 pCt. 42¼; Cortes 15.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den April.

Heden morgen is door onze vesting gepasseerd een geheel nieuw eskadron lansiers, van het depot te Utrecht komende en zich ter versterking naar het leger begevende.

— Gisteren morgen zijn door Dordrecht gepasseerd de luitenant-generaal *Constant de Rebecque*, benevens de kolonel *Waldkirch*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik*, beide uit het leger zich naar 's Hage begevende. — In den namiddag van gisteren is aldaar doorgekomen een detachement kurassiers van de afdeeling no. 9, komende van Haarlem en gaande naar het leger.

— Men schrijft het hier thans daarvoor af te houden, dat, zoodra de te Londen residerende gezanten der drie Noordsche hoven instructien zullen ontvangen hebben, om aan een tusschen Holland ter eenre en Frankrijk en Engeland ter andere zijde te sluiten definitief tractaat hunne goedkeuring te kunnen hechten, alsdan de onderhandelingen daarover met nadruk zullen worden doorgezet, en middelerwijl zou reeds, volgens een' onzer bladen, van den kant van Frankrijk en Engeland eene meerdere toenadering met opzigt tot den te heffen Schelde-tol plaats grijpen, maar het transito-regt door Limburg meer moeijelijkheid ontmoeten.

— Van Christiaansand schrijft men, dat in de verschillende Noorweegsche havens nog onderscheidene Nederlandsche schepen, ten gevolge der vijandige maatregelen van Engeland en Frankrijk, worden opgehouden, waarvan te Christiaansand zelve er zich twee bevinden, te weten: *de vrouw Alberdina*, kapitein *Boondrager*, van Brevig met hout, en *de Maria Henrietta*, kapitein *M. A. de Boer*, van Koningsbergen met lijnzaad beladen. Allen zagen met ongeduld gunstige tijding tot verlossing uit den beklagenswaardigen staat waarin zij verkeeren te gemoet.

— De buitengewone commissarissen, die door de hoven van Oostenrijk, Pruissen en Rusland, als beschermers van de vrije stad Krakau derwaarts gezonden waren, om het bestuur van dien Vrijstaat, waarin sedert den Poolschen opstand vele misbruiken waren ingeslopen, nieuw te regelen, hebben hunne taak volbragt. Den 23sten maart is te Krakau eene verordening verschenen, inhoudende, dat genoemde commissarissen, met overleg van eene commissie uit de ingezetenen, de noodige maatregelen genomen hadden, om de wanorde, die sedert 2 jaren in den Vrijstaat geheerscht had, weg te nemen en aan denzelven het genot te verschaffen der voordeelen, welke de beschermende hoven steeds aan Krakau hadden willen verzekeren; dat zij een nieuw bestuur hadden benoemd, welks leden tevens aan hunne medeburgers werden bekend gemaakt, en dat van den dag dezer bekendmaking af het vorig bestuur als wettig ontbonden moest beschouwd worden.

'S GRAVENHAGE, den 3den April.

Bij koninklijk besluit van den 25 Maart jl. heeft Z. M. goedgevonden en verstaan, den minister van staat, belast met de generale directie voor de zaken van de Hervormde Eeredienst, alsmede den directeur-generaal voor de zaken van de Roomsch Katholijke Eeredienst, aan te schrijven, om elk, voor zoo veel zijn departement aangaat, aan de godsdienstige gezindheden kennis te geven van den gezegenden staat, waarin zich Zijner Majesteits Schoondochter, de Prinses *Frederik* der Nederlanden, bevindt, met uitnoodiging, om daaraan in derzelver gebeden indachtig te zijn, opdat door de gunstige beschikking des Almagtigen, een voortdurende welstand, en, in tijd en wijle eene voorspoedige bevalling van Hare Koninklijke Hoogheid verzekerd worden.

— Bij eene missieve van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, van den 21 Maart jl. zijn de gouverneurs der provincien uitgenoodigd, om ter betere uitvoering der wet van den 31 December 1832, houdende bepalingen tegen de nalatigen bij de mobiele schutterij, voortaan, bij het behandelen der afgifte van de certificaten, litt. V, bij de wet op de Nationale Militie omschreven, te willen onderzoeken, of de personen, aan welke dezelve worden uitgereikt, ook in de termen vallen der aangehaalde wet van den 31 December ll. en om, in dat geval, de bepalingen van die wet dadelijk op hen toe te passen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten April.

De voorzitter der bondsvergadering de graaf *v. Münch-Bellinghausen* is gisteren van hier naar Weenen vertrokken.

— Niet zonder verwondering heeft men in eenige Fransche dagbladen gelezen, dat de bondsvergadering onlangs een besluit had genomen, waarbij voor vijf jaren de konstitutien van alle de bondsstaten zouden zijn buiten werking gesteld. Het *Journal de Francfort* spot met dit gerucht, doch meent dat hetzelve niet te ongegrond kan zijn, om bij de Fransche staatkundigen geloof te vinden.

— De senaat der hoogeschool van Marburg heeft reeds den 26sten der vorige maand aan de oproeping van het Keur-Hessisch ministerie, tot benoeming van eenen vertegenwoordiger in de vergadering der stenden voldaan. De keuze is ditmaal op den hoogleeraar *Gerling* gevallen, daar de hoogleeraar *Jordan* ernstig had verzocht dat men hem zoude voorbij gaan.

— Onder dagteekening van den 7den maart deelt de *Augsburgsche Zeitung* de volgende bijzondere correspondentie uit Konstantinopel mede:

» Het aanhouden van den noord-oosten wind verhindert de Russische vloot om van Bujukdere naar de Zwarte Zee te vertrekken, en hoogstwaarschijnlijk tot ons geluk, daar onder de bevolking zich eene bedenkelijke gisting vertoont en de openbare rust dus alleen door de tegenwoordigheid dier scheepsmagt wordt in stand gehouden. Het is bekend geworden dat Smyrna door vijandelijke troepen bezet is, dat een Egyptisch eskader aldaar voor de haven kruist; en dat de Turksche ambtenaren zijn afgezet. Vijf duizend Arabieren waren voldoende om zich zonder tegenstand van eene stad, die zestig duizend inwoners telt, meester te maken. De geheele Aziatische bevolking is den vijand genegen, die in weerwil der overeenkomst van den Franschen gezant hunnen togt voortzet, en zoo het schijnt op zijne vertoogen niet de minste acht slaan. *Ibrahim*-bassa is met zijnen staf nog te Koniah, maar heeft zijn leger in alle rigtingen uitgebreid, terwijl hij verzekert dat dadelijk alle bewegingen zullen ophouden, zoodra hij van Alexandrien voldoende instructien heeft ontvangen, om over de onderhandelingen te kunnen oordeelen. Wie eigenlijk in deze de bedrogene partij is, valt nog moeijelijk te onderscheiden. In alle geval heeft de admiraal *Roussin* eene groote verantwoordelijkheid op zich genomen, door den vrede te beloven, en de vijandelijkheden te laten voortduren. Zijne verontschuldiging zoekt hij in de tijdsomstandigheden, en in de tegenwoordigheid der Russische vloot, die naar den inhoud der overeenkomst moest verwijderd worden. De Sultan kan intusschen den wind niet veranderen, en het is even ongerijmd om de schorsing der vijandelijkheden, van het antwoord dat uit Alexandrien verwacht wordt, afhankelijk te stellen. Zeker is het, dat de naijver die in dezen tusschen de Franschen en Russen bestaat den ondergang van het Turksche rijk kan veroorzaken, indien immers *Ibrahim*-Bassa niet op de eene of andere wijze tot de ontruiming van Smyrna gedwongen wordt, want de gansche rijkdom der hoofdstad, en het bestaan vooral der mindere klassen, zijn van het bezit en den handel dier haven afhankelijk. Blijft dezelve slechts eenen korten tijd in vreemde magt, dan moeten alhier noodzakelijk onlusten voorvallen. De tegenwoordigheid der Russische zeemagt is alzoo noodzakelijk; de Sultan gevoelt dit, en wat ook de admiraal *Roussin* moge zeggen, de Russen zijn op dit oogenblik de eenige die hem met der daad ondersteunen. Men heeft het voornemen om voor die ondersteuning de Russische natie een bewijs van erkentenis te geven, door namelijk aan de gansche equipagie der vloot eene medaille uit te reiken die reeds geslagen wordt. In Europa zal dit gewis eenig opzien baren, en doen vermoeden dat de Porte zich weder aan Rusland heeft aangesloten. In mijne vorige vermelde ik dat de Fransche staatkunde voor het oogenblik de overhand had, thans is het geheel anders, en heeft de Russische gezant zijnen ambtgenoot de loef afgestoken. — Hoe lang deze invloed duren zal moet de tijd leeren; daar het de Porte even als de oude lieden gaat, die eindelijk kindsch worden, en ten speelbal van de geheele wereld zijn. De Sultan liet eergisteren den Engelschen zaakgelastigde bij zich roepen, en verzocht hem zich met den Franschen gezant te verstaan, om door ernstige maatregelen *Ibrahim*-bassa te dwingen, dat hij zijne magt naar Koniah zoude terugtrekken. Aan dit verzoek is voorloopig voldaan, daar de secretaris der Fransche legatie gisteren met eenen brief van den admiraal *Roussin* naar het hoofdkwartier van het Egyptisch leger vertrok, om van *Ibrahim*-bassa te vorderen dat hij Smyrna zoude ontruimen, en zijne troepen in dezelfde positien zoude terug brengen, die zij den 22sten februarij bezet hielden, terwijl hij zonder dat gevaar zoude loopen, met Frankrijk in vijandelijkheid te komen. Of *Ibrahim*-bassa hierin zal toegeven, en of deze bedreiging ernst is, mag men na al het reeds gebeurde betwijfelen. Het valt in het oog, dat de Sultan bij deze gelegenheid den Engelschen zaakgelastigde en niet den Franschen gezant zijn verlangen heeft te kennen gegeven.

— In een nader berigt van den 8 Maart, door eene andere hand geschreven, wordt insgelijks de toestand der hoofdstad als zeer bedenkelijk afgeschilderd, daar de oude geest der janitzaren het hoofd begint op te steken, en reeds onderscheidene personen waren in hechtenis genomen; voorts heerschte bij de onderscheiden legatien de grootste drukte. De vertegenwoordigers van Engeland en Frankrijk hadden menigvuldige conferentien doch was de eerste meer en meer behoedzaam geworden, zoodat bij wat de daden van den

admiraal *Roussin* goedkeurt, doch zich niet onmiddellijk aansluit. Men zeide dat uit Romelie troepen naar de hoofdstad in aantogt waren, en dat ingenieurs naar de Dardanellen waren gezonden, om de kasteelen in staat van verdediging te stellen.

Frankrijks opinie in de maanden December en Januarij ll., en in de thans loopende tijden.

Niemand voorzeker zal thans nog aan de waarheid twijfelen, dat het hollandsche volk, gedurende het eerste en grootste tijdperk van het laatste revolutionnaire tijdvak der Europesche geschiedenis, bijna door alle volken die maatschappelijk ons werelddeel bewonen miskend werd, misleid door de hartstogtelijke taal der Belgische, Fransche en Engelsche dagbladen - door eene taal die tot de zinnen, en geenszins tot de waarheid zoekende overtuiging sprak - om het ongelijk geheel aan de zijde onzer regering te stellen; — dat wij deze antipathie der volken tegen al wat wij als *regt* en *edel* beschouwden, toeschreven aan den op zoo vele plaatsen gekenmerkten geest der eeuw, en het hollandsche volk, van zijne zijde, even hartstogtelijk, doch door de edelste drijfveeren: *liefde* voor het vaderland voor *orde* en *wet*, voor *vrijheid* en *regt*, vergat die antipathie ook aan andere oorzaken te toetsen; - dat wij die antepathie later, toen Oud-Nederland kracht en edelaardigheid in alle deszelfs handelingen ontwikkelde, zagen afnemen, en gedeeltelijk overgaan in bewondering, over alles wat er bij ons te lande gedaan was en nog gedaan werd; - dat men toen heeft leeren inzien dat de weinige geestkracht, welke er bij het uitbreken van het oproer in alle de door het vuigste verraad verlamde takken van het bestuur, en de daardoor geledene nederlagen op alle punten, alwaar het revolutionnair geweld zich vertoonde, plaats greep, eene niet minder groote oorzaak was van den weerzin tegen eene natie en een bestuur, dat derzelver regten, zoo het scheen, niet konde of wilde verdedigen.

Niet minder is het gebleken, dat de eendragt, die weinigen tijd daarna overal bij ons heerschte, zoowel in het bestuur, bij de natie, in de dagbladen en in andere geschriften, zoo binnen- als buitenlandsch hare vruchten droeg. Die eendragt voerde ons in Augustus 1831, tot voor den zetel van het revolutionnair geweld. - Die eendragt bevestigde zich meer en meer, toen Neerlandsch aloude vlag aan de Schelde-oevers; met bewonderingwaardigen heldenmoed, tegen de vereenigde krachten van Frankrijk en Engeland, met eene hardnekkigheid die aan het onbegrijpelijke grensde, - verdedigd werd. Toen Hollands landen waterleeuw in die oorden zoo verschrikkelijk greinsde; en ofschoon geteisterd en geslagen, even verschrikkelijk voor zijne vijanden bleef, zoo niet verschrikkelijker werd. Toen in die angstvolle oogenblikken de koning met zijn getrouw volk voor den Allerhoogste nederknielde, zich als ware het ten dood voorbereidde, en door gebed en vertrouwen op Hooger hulp gesterkt, uitriepen, *dat wij alleen voor God onze knieën zouden buigen*; - waar was toen de stem, die de maatregelen van volharding, door de regering voorgeschreven, afkeurde. Wie was er, die zich niet verheugde, die zijn hart niet voelde kloppen, bij de tijdingen, die ons van die kanten gewerden, waar voor ons goed regt gestreden werd; tijdingen die aan alle onze dagbladen zonder onderscheid telkens nieuwe stoffe opleverden, om den heldenmoed, de liefde tot het vaderland en het vertrouwen op den koning op te wekken en te bevestigen. Slechts een kreet hoorde men in alle hoeken van ons klein en gelukkig plekje gronds opgaan, en deze was: *te wapen! te wapen!* Dat toen de dagbladen eene *ware* en *gevoelige* snaar hadden aangeroerd, welke toonen in de borst van elk waar vaderlander weerklank gevonden hadden, bleek, uit de honderden van nieuwe vrijwilligers, welke, niettegenstaande de ontberingen en vermoeijenissen, welke hunne voorgangers reeds geleden hadden en welke de nieuw aankomende nog te wachten stonden, te *wapen* snelden, en zich aan onze gelederen aansloten. Had eene [illegible] staatkunde de sterk gespannen geestdrift niet moeten beteugelen; had die staatkunde zich kunnen vereenigen met het gevoel, dat de geheele natie op dat oogenblik bezielde, om de toovenwoorden VOORWAARTS! VOORWAARTS! voort te brengen, voorzeker het geheele Hollandsche volk was als een eenig man opgestaan, en het leger nagestort, om den [illegible] niet *afgestaan* [illegible] van het koningrijk der Nederlanden te [illegible]. Stampvoetend stonden onze strijders op de grenzen, en duizende boden zich aan, om vrijwillig de gevaren met hunne krijgsmakkers aan de oevers der Schelde te deelen. Met hoeveel toejuiching werden deze bewijzen van gevaar-verachting, toen het de EER van Neêrlandsch vlag gold, niet door ALLE dagbladen opgenomen!

Frankrijks en Engelands valsche en [illegible] staatkunde hadden door dezen eersten dwangmaatregel Neêrlands [illegible] proeven; zij wilden de uitwerking zien van het vertrappen van het regt der volken; zij wilden de polsslagen waarnemen, of deze bij het vijandelijk kanongebulder zich ook bij de natie versnelden - om daarna het voortzetten of staken der dwangmaatregelen te regelen.

Van den beginne af dat de maarschalk *Gerard* te Antwerpen verscheen, werden alle onze dagbladen voor het Fransche hoofdkwartier, aan onze grenzen, tegen goud opgekocht; en de hoofdzakelijke inhoud, vooral die betreffende de gevoelens der natie, en derzelver houding tegen over den te nemen maatregel, werd in het Fransch vertaald, in een geheim rapport gevoegd, en alle avonden door courriers naar Parijs en Londen overgebragt.

En wie twijfelt nu nog aan de onmiskenbare waarheid, dat die eendragt, door Goddelijke ingeving bewaard, het grootste schrikbeeld was, en onze vijanden van het voortzetten der dwangmaatregelen afhield. Want wie onzer is er nu eene zoo duur gekochte ondervinding nog ligtgeloovig genoeg, dat de overeenkomst tusschen Frankrijk en Engeland op den 20sten october 1832 gesloten, hen zou hebben teruggehouden, wanneer er slechts eene van onze meestgelezene dagbladen, geroepen had, om TOE TE GEVEN! TOE TE GEVEN! meer *toe te geven* dan de regering, in het belang der geregeerden kon toegeven. Onze eendragtige roep: *de vrije Nederlander buigt zijn knie alleen voor God*, klonk in Engeland, Frankrijk, Duitschland, en deed zelfs onze vijanden van opzettelijk voortgeplante dwaalbegrippen terugkomen, deed een volk bewonderen, waar slechts *eene stem* werd gehoord: te wapen voor *Vaderland* en *Oranje*. Het vrije Noord-Amerika, dat een strijd voor *vrijheid* en *regt* op prijs weet te stellen, bragt aan het Hollandsche volk deszelfs welverdiende hulde. *Eendragt* en *Heldenmoed*, zijn de grootste prikkels ter opwekking van volks sympathie, en ook deze waarheid vinden wij in de maanden December en Januarij ll. op nieuw bevestigd.

Wanneer het dan waarheid is, dat deze eendragt en derzelver gevolgen, het Hollandsche volk hoog hebben aangeschreven in de opinie der volken en op de schaal, waarop de waarde en krachten van een onafhankelijk volk wordt gewogen; wie zal dan niet met ons zich in zijn gevoel gekrenkt vinden, wanneer hij in de meeste fransche dagbladen eene taal ziet voeren, die door de onvergefelijke onvoorzigtigheid (om er geen andere naam aan te geven) voornamelijk van één onzer dagbladen is uitgelokt. Of onze redeneringen over dat punt overdreven zijn, laten wij uit het volgende uittreksel, uit het half officieel fransch dagblad de *Nouvelliste*, en getiteld AFFAIRES DE HOLLANDE, oordeelen:

» Ook moet men het bekennen, dat de koning van Holland zijne hardnekkigheid tot het uiterste gebragt ziet. Holland, in den aanvang een weinig begoocheld en ingenomen met het denkbeeld der groote rol, welke hetzelve, volgens de beloften des konings, in Europa zoude spelen, is van dit edele droombeeld teruggekomen. De natie begrijpt, dat hierin hare eer niet is gelegen, en dat hare vaderlandsliefde besteed word, ten voordeele van de familie der *Nassaus* die - vroeger stadhouders van het gemeenebest der vereenigde Nederlanden, en thans tot koninklijke familie verheven, - zich niet vergenoegende met het oude grondgebied, het oude Holland in de waagschaal wil stellen, uit de eenige beweegreden, dat een koning en een stamhuis veel meer gewesten en onderdanen, dan een eersten magistraat, stadhouder genoemd, benoodigd heeft."

» De verschijnselen van deze beweging der publieke opinie, zijn sedert de inneming der citadel, vermenigvuldigd en hinderen zeer het gouvernement, dat blijkbaar minder verstandig dan deszelfs onderdanen is. DE EENDRAGT BIJ DE HOLLANDSCHE DRUKPERS HEEFT OPGEHOUDEN TE BESTAAN! (wie heeft daartoe aanleiding gegeven?) om dat men is begonnen na te denken, en dat hetzelve het [illegible], zelfs het gevaarvolle heeft ingezien, van eene te vergeefs volgehoudene koppigheid (*entêtement*)."

» Eenige invloed hebbende dagbladen, zoo als het *Handelsblad* en de *oude Arnhemmer Courant*, zijn begonnen tegen het gevolgde stelsel van het kabinet, de belgische kwestie betreffende, eene dringende juiste en gematigde polemiek te voeren en vele afgevaardigden, die tot nu toe in vertrouwen gestemd hebben, wachten thans slechts het oogenblik af, om zich tegen het eindeloos [illegible] van het gouvernement te verklaren.

» Het Hollandsche gouvernement gevoelt zeer goed, welke belemmeringen hieruit zullen voortvloeijen, en Europa zal het weldra ontwaren; hoe of het gezond verstand der Hollandsche natie, derzelver regering zachtjesaan dwingt, om de zoo lang verschoven teekening te verkrijgen, enz."

Wij zullen [illegible] uittreksel van het bedoelde vertoog eindigen, [illegible] hadden, om het verschil aan te toonen tusschen de publieke meening van het Fransche volk en van

het fransche kabinet, in de maand December en Januarij ll., toen onze eendragt in de dagbladen en fransche kamers deed zeggen, dat er geen mogelijkheid bestond om de natie van derzelver regering te scheiden, en tusschen de opinie die zich nu openbaart.

Iets over den Militairen Spectator

BIJ HET LEZEN VAN DEN DOOR DAT BLAD GEGEVEN LEVENSCHETS VAN

NIKOLAAS EMANUEL FREDERIK DE GUMOËNS.

Het blad, door ons aan het hoofd dezes genoemd, gaat op de bij ons te lande bijna geheel nieuwe gelegde baan merkbaar voorwaarts. Met ongelooflijke moeijelijkheden, vooroordeelen, maar vooral met de weinig aangemoedigde leestlust heeft hetzelve te worstelen, om zich bepaald en vast te vestigen. De wetenschappelijke krijgskundige opvoeding, in den vijftienjarige vrede aangemoedigd (de al of niet doelmatige *leiding* derzelve gaan wij, als niet tot ons bestek behoorende, voorbij), had hare nog jonge vruchten in de lagere kringen der militaire hierarchie verspreid, en een langduriger vrede welligt te weeg gebragt, dat de smaak voor deze wetenschappen zich ook *hooger op* had doen voeren. De oorlog brak eindelijk uit: jeugdige krachten zouden zich beproeven, kennis zou uitblinken en voordeelen behalen .....; doch het leger, door verraad geheel uit-één gerukt, moest als op nieuw te zamengesteld en georganiseerd worden. Bij eenen zoodanigen stand van zaken wordt er gewoonlijk een ruim veld, voor het aan den dag leggen van met zorg gekweekte geestvermogens, aan de ambitie aangeboden; doch een zamenloop van omstandigheden, eene meer dan *gewone* vasthoudendheid aan het stelsel van bevordering, naar ouderdom van dienst, – waarvan men in zulke tijden alleen *konde* afwijken, wil men niet elke naijver, om zich meer en meer op zijnen stand toe te leggen, geheel en al vernietigen, – beperkte dit veld, en wat wel eenige verwondering mag baren, zelfs tot geringere uitgestrektheid dan men gewoon was in vredestijden voor zich te hebben. Daardoor is ook de lust tot verdere ontwikkeling van reeds gelegde gronden, bij velen, als geen noodzakelijk vereischte tot bevordering beschouwd, en naar het gevoelen van deskundigen, heeft dit voornamelijk den wetenschappelijken zin in ons staand leger voor lange jaren geknakt en terug gezet. Ook naar men ons heeft willen verzekeren, verkreeg de *Militaire Spectator*, uit deze overtuiging, en met het inzigt van tijd tot tijd aan het nut der wetenschappen te herinneren, deszelfs wording. Uit eenen vijand, een vriend te maken, is echter eene zeer moeijelijke taak, en ziedaar de geschiedenis van het bijna eenjarig bestaan van het bedoelde tijdschrift.

Vele kundige mannen, geleerden, in onderscheidene vakken, hebben echter *Spectators* roeping begrepen, en hem de hand gereikt, toen hij met nederigheid en bezadigd, vorderingen begon te maken op het door hem nieuw gelegde pad. Toen de strekking en het doel bekend waren, vermeerderde de lijst zijner medewerkers bijna dagelijks, en ofschoon eene strikte geheimhouding daaromtrent bestaat, kunnen wij, zonder bevreesd te zijn van tegengesproken te worden, verzekeren, dat er zich op die lijst mannen bevinden, die in de schatting van het burgerlijk en militair publiek hoog zijn aangeschreven. De blijken daarvan zal men reeds in eenige belangrijke artikelen, door dat blad gegeven, vinden; en wanhopen moet men niet, dat het aan deszelfs roeping eenmaal zal voldoen, zoodra ook van hooger hand de aandacht daarop gevestigd wordt.

Het verwijzen op militaire en burgerlijke deugden, als toonbeelden ter navolging, schijnt de *Militaire Spectator* gekozen te hebben, tot deszelfs voornaamste hefboom, om de hem voorliggende zware last in beweging te brengen. De opmerkzame lezer zal dit niet ontsnapt zijn, en deze zullen met ons moeten instemmen dat hij voorzeker geen doeltreffender middel had kunnen bezigen. De *levensschets* van den braven DE GUMOËNS, waarmede zijn n°. 34 geheel gevuld is, levert een nieuw bewijs, dat *Spectator* zijn doel in die rigting wil bereiken. Met ontroering hebben wij dezelve gelezen, omdat zij juist de grootte van het verlies, door het vaderland en door de dienst onzes geëerbiedigsten Konings geleden, in fiksche trekken schildert. Wij bevelen de lezing daarvan aan alle onze lezeren zonder onderscheid aan, terwijl wij aan de redactie van den *Militairen Spectator* onzen dank betuigen, dat zij ook de niet geabonneerden van hun blad in de gelegenheid gesteld heeft, zich die levensschets afzonderlijk te kunnen aanschaffen.

LIEFDEGIFTEN voor den Vrijwilliger *Morre*, zijn linkerhand en regterarm bij de belegering van het Citadel verloren hebbende.

Sedert de vorige opgave is voor opgemelden wederom ontvangen:

Van *V. H. K.* te Amsterdam, zijnde het bedrag eener verloren weddingschap, ten voordeele van *Morre*.	*f* 10,00.
Van *V. H. K.* te Amsterdam	- 15,00.
Bedrag der vorige opgaven	*f* 1,579,51.
TOTAAL . . .	*f* 1,604,51.

De ondergeteekenden hebben het genoegen ter kennisse te brengen van hunne edelmoedige landgenooten, die zoo ruimschoots liefdegaven hebben bijgedragen ter verzachting van het lot van den braven vrijwilliger *Morre*, die bij het beleg der citadel van Antwerpen, en wel bij de inneming van het fort St. Laurent, zijnen linkerhand en regterarm verloren heeft, dat zij, het met de bedoeling der edele gevers meest overeenkomstig en voor den ongelukkigen verminkten, meest dienstig geoordeeld hebben, om voor de ingekomene gelden, op *Morres* naam, inschrijving op het grootboek te doen, ten einde hem daardoor een jaarlijksche ondersteuning, als blijvend bewijs van het nationaal erkentelijk medelijden onzer landgenooten, te bezorgen; en dat zij dienvolgens bereids, door de vriendelijke tusschenkomst van de heeren makelaars *Ooyens & Zoon*, te Amsterdam, hebben aangekocht *f* 1500 inschrijving, 5 pCt. Werkelijke Schuld, à 85¼; en voorts op denzelfden voet met den aankoop van fondsen zullen voortgaan, naar gelang van de ingekomen gelden.

De ondergeteekenden zijn gevoelig over het vertrouwen in deze wederom in hen gesteld, vooral over de treffende blijken van belangstelling in het lot van meergemelden ongelukkigen *Morre*; het is hun tevens een waar genoegen alle de edele gevers te kunnen verzekeren, dat het ontvangene door den ongelukkigen op den regten prijs wordt gesteld, en de jaarlijksche intrest van dit voor *Morre* zoo dierbaar kapitaal met dankbaar gevoel door hem zal genoten worden.

BREDA, *den 4den April 1833.*

BROESE & COMP.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, 3 April 1833.

		gebl.
NEDERLAND, Werkelijke schuld, 2½ pCt.	*f* 45½ à 46	45⅞
Uitgestelde schuld	- $1\frac{7}{16}$ à 1½	
Kansbiljetten	- 19¾ à 20¼	20⅛
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	- 78 à 78½	78⅜
Rente idem, 3½ pCt.	- 64¾ à 65¼	65
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- 98 à 98½	
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- 101¾ à 101½	101½
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	84¾ à 85½	85¼
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 100¼ à 100¾	100⅜
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	- 87¾ à 88¼	88
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 3 pCt. . . .	- 77 à 77½	77¼
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt. . . .	- 97¾ à 98¼	98
Bij dezelfde $18\frac{28}{29}$, 5 pCt.	- 98¾ à 99½	99
SPANJE, Certific. Amst., 5 pCt.	- 64¾ à 65½	65⅛
Dezelfde 3 pCt.	- 42¾ à 43¼	43
Uitgestelde schuld	- 12 à 12½	12⅜

---

* * Die iets te vorderen heeft, verschuldigd is, of Goederen en * Papieren onder zich berustende mogt hebben, betreffende den overledenen dirigend Chirurgijn-Majoor W. J. BRINK, gelieven daarvan zoodra doenlijk opgave te doen aan den Heer E. BRINK, Kapitein-Kwartiermeester te *Deventer*.

---

* * Die genegen mogten zijn tot het maken van een WOON- * GEBOUW, enz. te *Dordrecht*, waarvan het plan en de teekening van heden af ter visie liggen ten huize van SMITS, in den *Engel*, kunnen daarvan schriftelijk opgaaf doen aldaar, op den 13den April 1833, des middags ten twaalf ure. — Nadere informatie is te bekomen bij den Heer N. G. I T Z, Stads-Architect te *Dordrecht*.

PUBLIEKE VERHUURING

Van den extra schoonen, veel Gras gevende en hoog omkaden POLDER, *genaamd* DE TONGPLAAT, *gelegen op* het Bergscheveld, *tusschen het eiland van* Dordrecht *en de* Zwaluwe.

W. GEVAERTS, Agent, belast met de administratie der Domeinen en Tienden van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij, te *Dordrecht*, als daartoe behoorlijk geauthoriseerd, is voornemens om op Woensdag den 17den April 1833, des voormiddags ten 11 ure, ten overstaan van den Notaris J. D. SCHULTZ VAN HAEGEN, residerende te *Dordrecht*, in het Polderhuis van de Tongplaat, voor het saisoen van dezen jare 1833, publiek te verhuren:

De WEI- of HOOILANDEN, gelegen in gemelden Polder.

Ter bekoming van nadere informatien kan men zich vervoegen ten kantore van gemelden Agent, in het *Steegoversloot*, bij den Opziener J. KELLER, te *Wieldrecht*, en bij den Kooiman op den Polder, alwaar de aanwijzing des morgens voor de verhuring zal geschieden.

Zegt het Voort.

MET HOOGE TOESTEMMING.

Het Gezelschap Operisten van *Amsterdam*, onder Directie van J. H. DESSAUR, zal het genoegen hebben, in den Schouwburg alhier, te Vertoonen:

Dingsdag den 9den April 1833. Op vereerend verzoek DER BARBIER VON SEVILLA, groote vermaarde Opera in twee Bedrijven, naar het Italiaansch Muzijk *van Rossini*. Na hetzelve: (In het Nederduitsch.) JA EN NEEN, komisch Zangspel van *J. H. Dessaur*.

(Mejufvrouw *Fransman* zal de eer hebben zich met de Rol *van Almaviva* aan het geëerde Publiek aan te Bevelen.)

---

* * Door BROESE & COMP. te *Breda*, is op den 26sten * Maart, ter vertoning aan het Ed. Achtb. Bestuur hunner woonplaats vertoond:

Discours sur quelques sujets religieux par A VINET *seconde édition, revue et augmentée.* Paris 1832 1 *vol. in* 8°

Tevens is bij hovengemelden verkrijgbaar:

MEDIAAN PAPIER VOOR DE AANSTAANDE INSPECTIEN, zooals hetzelve van hooger hand aan hen is opgegeven.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.